

Weekbericht 16 – 23 mei

De tegenwoordige tijd van de Geest

ds. Guus Koelman

Pinksteren is in de eerste plaats het feest van de Geest. Waar denk je aan bij de Geest? Ik was eens op retraite met een groep collega's, die gevraagd naar associaties bij het woord Geest een leeg schoolbord snel vol liet lopen. Het piepende krijtje kon de kolkende stroom nauwelijks bijbenen. 'Taal' was er natuurlijk één van.

Bij 'taal' en 'Heilige Geest' kun je bijvoorbeeld denken aan poëzie: mooie woorden vol diepgang, bloemrijke taal, op vleugels van de ziel. Dat kan. Maar bij mij komt vooral een ander onderdeel van de taal boven, namelijk de grammatica. Misschien trekt u nu een vies gezicht. Grammatica? Wat kan dorre grammatica met Geest te maken hebben? Dat zal ik u vertellen. Ik denk aan de tijden van de werkwoorden, zoals ze op school vaak afgekort werden: bijvoorbeeld de o.t.t. Oftewel: de onvoltooid tegenwoordige tijd. (Wat trouwens, tussen haakjes, merkwaardig klinkt: is de tegenwoordige tijd niet per definitie onvoltooid?)

De tegenwoordige tijd is wezenlijk voor de werking van de Geest.

We weten dat we de tegenwoordige tijd niet los kunnen zien van het verleden en niet van de toekomst. Denk aan het woord 'gedenken', dat betekent 'het verleden present stellen met het oog op de toekomst'.

Maar Pinksteren is het feest dat dat 'present stellen' laat uitlichten. Niet om verleden en toekomst tussen haakjes te plaatsen als zijnde van secundair belang, verre van dat! Maar de beleving van het heden, het hier en nu licht met Pinksteren op. Gaat open. Helemaal open.

Alle Bijbelse heilsfeiten doen ertoe en moeten doorverteld worden, bij voorkeur in de tegenwoordige tijd. Het 'feest van de tegenwoordige tijd' is de essentie van Pinksteren en vormt zo de basis van de kerk. Het betekent dat er NU, op dit moment iets bijzonders plaatsvindt: de ervaring dat de Geest de tongen losmaakt en de oren opent. De Geest van God als de Aanwezige in ons midden. Zijn Naam luidt, in de tegenwoordige tijd: Ik ben bij je.

Juist in deze verwarde tijden, waarin veel op losse schroeven staat en wij ons houvast aan het verliezen zijn, nu wij ons, met de naam van de vorige zondag, 'Wezenzondag', zo verweesd kunnen voelen – juist nu is de tegenwoordige tijd van de Geest het belangrijkste gegeven. De Geest van dit moment, die er alles toe doet en de weg naar de ander opent.

Al meer dan een jaar is aanraking uit den boze. Deze even verstandige als ook 'asociale', tegennatuurlijke leefwijze zal vrees ik nog wel een tijdje doorijlen.

De Geest doorbreekt de armoe ervan: in de stem of de ogen van de ander is het de tegenwoordige tijd van de Geest van de Ene, die ons blijvend verrast met haar aanwezigheid.

En laten we met Pinksteren aan de o.t.t. voor de feestelijke gelegenheid maar eens een nieuwe 'naam' geven: 'ónze tegenwoordige tijd'. De tegenwoordige tijd van de Geest.

